

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1

The Relationship between Management Factors and Internal Quality Assurance of School in
Sriput School Group Under the Samutprakarn Primary Educational Service Area Office 1

มาลิสรา รักษ์วงษ์¹ และ ศิริรัตน์ ทองมีศรี²

Malisa Rakwong¹ and Sirirat Thongmeesri²

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร¹

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการฝึกหัดครูมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร²

Master of Education Curriculum, Program in Educational Administration, Phranakhon Rajabhat University, Thailand¹

Master of Education Curriculum, College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University, Thailand²

*Corresponding author, email: malisa.sa2522@gmail.com

Retrieved: 02-04-2024; Revised ;14-05-2024; Accepted: 31-07-2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางการบริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี เชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางเครชีและมอร์แกน จำนวน 222 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นด้านปัจจัยการบริหาร .92 และค่าความเชื่อมั่นด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทำงาน .93 เชิงคุณภาพ โดยผู้ให้ข้อมูล คือผู้บริหาร จำนวน 6 คน ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวข้องกับแนวทางที่เอื้อต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหาร กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเขียนเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ ปัจจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก ($r=.778$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3. แนวทางการบริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายทางวิชาการ โดยการเพิ่มทางช่องทางที่

หลากหลายในการติดต่อสื่อสาร ให้เข้าถึงแหล่งความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการจัดการจัดหาสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกที่ทันสมัย เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ ได้แก่ Ma's manage กระบวนการในการบริหารจัดการเพื่อให้การ
ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร; การดำเนินงานประกันคุณภาพ; แนวทางการบริหาร; ความสัมพันธ์

Abstract

This article aims to study (1) the management and implementation factors of quality assurance within the Sripudh School Group, (2) the relationship between management factors and school quality assurance operations, and (3) management methods that contribute to the internal quality assurance operation of schools. This research was mixed methods research. The sample size of teachers was determined by the Krejcie and Morgan tables, totaling 222 people, using stratified random sampling followed by simple random sampling. A questionnaire was used, which had confidence values of 0.92 for administrative factors and 0.93 for internal quality assurance operations. Qualitatively, the informants were 6 executives, interviewed using a semi-structured guide involving guidelines that facilitate the development of relationships between administrative factors and the quality assurance operations within educational institutions. Quantitative data were analyzed using percentages, averages, standard deviations, and Pearson correlation coefficient, and qualitative data were analyzed by content analysis and then written as descriptive information.

The results showed that:

1. Administrative factors overall were at a high level, as were factors for quality assurance operations within educational institutions.

2. The relationship between administrative factors and quality assurance operations within educational institutions was overall at a high level; there was a positive relationship to a great extent ($r = .78$), statistically significant at the 0.01 level.

3. Administrative guidelines that facilitate the internal quality assurance operations of educational institutions included administrators creating academic networks by adding a variety of communication channels, providing access to various knowledge sources, as well as providing modern media and facilities to develop the quality of education and provide maximum benefit to students.

Knowledge from this research was Ma's management, a management process to ensure that quality assurance operations within educational institutions are successful according to the goals set efficiently.

Keywords: management factors; operational quality assurance; Management guidelines; Relationships

บทนำ

คำว่า “ประกัน” ในภาษาอังกฤษมี 2 คำ คือ “Insure” ภาษาไทยใช้คำว่า “ประกัน” โดยมุ่งที่ประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ประกันวินาศภัย กับ “Assure” ภาษาไทยใช้คำว่า “ประกัน” เช่นกัน แต่มุ่งที่ให้ความมั่นใจแก่เจ้าของเงินว่า ผลผลิตของหน่วยงานน่าจะมีคุณภาพ ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (Quality Assurance) จึงเป็นการให้หลักฐาน ข้อมูลแก่ประชาชนว่าบุคคลในโรงเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียน และสาธารณชน มั่นใจว่านักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรและมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของครูในระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอกพร้อมทั้งมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เจตนา เมืองมูล, 2561) การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน จึงหมายถึง กระบวนการบริหาร แนวทาง และปัจจัยการบริหารจัดการที่เป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่าคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยบุคลากรภายในสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการประเมิน ตรวจสอบ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มศรีพุทธมีโรงเรียนในเครือข่าย 9 โรงเรียน ซึ่งทุกแห่งยังขาดอัตลักษณ์ หรือความเป็นหนึ่งด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยแต่ละแห่งมีการสร้างตัวชี้วัดที่พยายามแบ่งแยกตามลักษณะของสถานศึกษานั้น ๆ แต่ก็ยังไม่สามารถแบ่งแยกได้จนถึงระดับที่เหมาะสมกับทุกสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง อาจถูกวัด หรือดำเนินการวัดด้วยตัวชี้วัดที่ไม่ได้ตรงกับวัตถุประสงค์ และสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาของตน รวมถึงระบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพที่เน้นผลงานทางเอกสารมากกว่าเชิงประจักษ์ที่พิสูจน์ได้จริง จากปัญหาที่พบภายในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นต่อการศึกษาด้านแนวทาง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ซึ่งโรงเรียนในกลุ่มศรีพุทธ พบปัญหาทั้งในส่วนของหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินที่ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่การประกันคุณภาพโรงเรียนยุคประเทศไทย 4.0 และศตวรรษที่ 21 กำหนดไว้ และที่ยิ่งไปกว่านั้นผลของการประเมินยังไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาในทางตรงกันข้ามกลับก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย (นเรศ สถิตยพงศ์, 2561)

บทความวิจัยนี้จึงนำเสนอความสัมพันธ์ และแนวทางที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1 เพื่อให้สามารถนำผลของการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1 ให้เกิดประสิทธิผลต่อเนื่องอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์เชิงบวก

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร

การบริหารโรงเรียน เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องดูแล รับผิดชอบบริหารจัดการให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดมีนักการศึกษา นักบริหาร และนักวิชาการได้กล่าวถึง การบริหารโรงเรียนขอขยายการบริหารโรงเรียน ปัจจัยการบริหารและแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารไว้ในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

(นพพงษ์ บุญจิตราดุล, 2557) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานที่เรียกว่า 4M: กล่าวคือ 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุ (Materials) วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก และ 4) การบริหาร (Management) ระบบบริหารการศึกษามีความซับซ้อนในเชิงบริหารมากกว่าการจัดการธุรกิจใด ๆ

(วิมลชัย ลีทอง, 2563) ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง องค์ประกอบทางการบริหารที่ทำให้เกิดควมมีประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

กล่าวสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร คือความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการร่วมกันขับเคลื่อนการทำงานซึ่งการบริหารที่มีประสิทธิภาพ คือ การบริหารที่ได้ทั้งงาน น้ำใจคน และผลผลิต ประกอบด้วยปัจจัยสนับสนุนดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) 2) ด้านสภาพของแรงจูงใจ (Motivational forces) 3) ด้านกระบวนการติดต่อสื่อสาร (Communication process) 4) ด้านโครงสร้างขององค์กร และ 5) ด้านกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นนวัตกรรมที่ใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในรวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และกำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยมีรายละเอียดในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนาติดตามตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสภาสถาบัน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และ เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก กลไกการประกันคุณภาพผู้ที่มีความสำคัญส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องคือคณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของสถาบันที่จะต้องให้ความสำคัญและกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกันทุกระดับโดยมอบหมายให้หน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการ หรือหน่วยงานนี้ คือการจัดระบบประกันคุณภาพพร้อมทั้งกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับคณะและสถาบันระบบประกันคุณภาพที่ใช้ต้องสามารถเชื่อมโยงให้เกิดคุณภาพของการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับหลักสูตร ระดับคณะวิชาไปจนถึงระดับสถาบัน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2560).

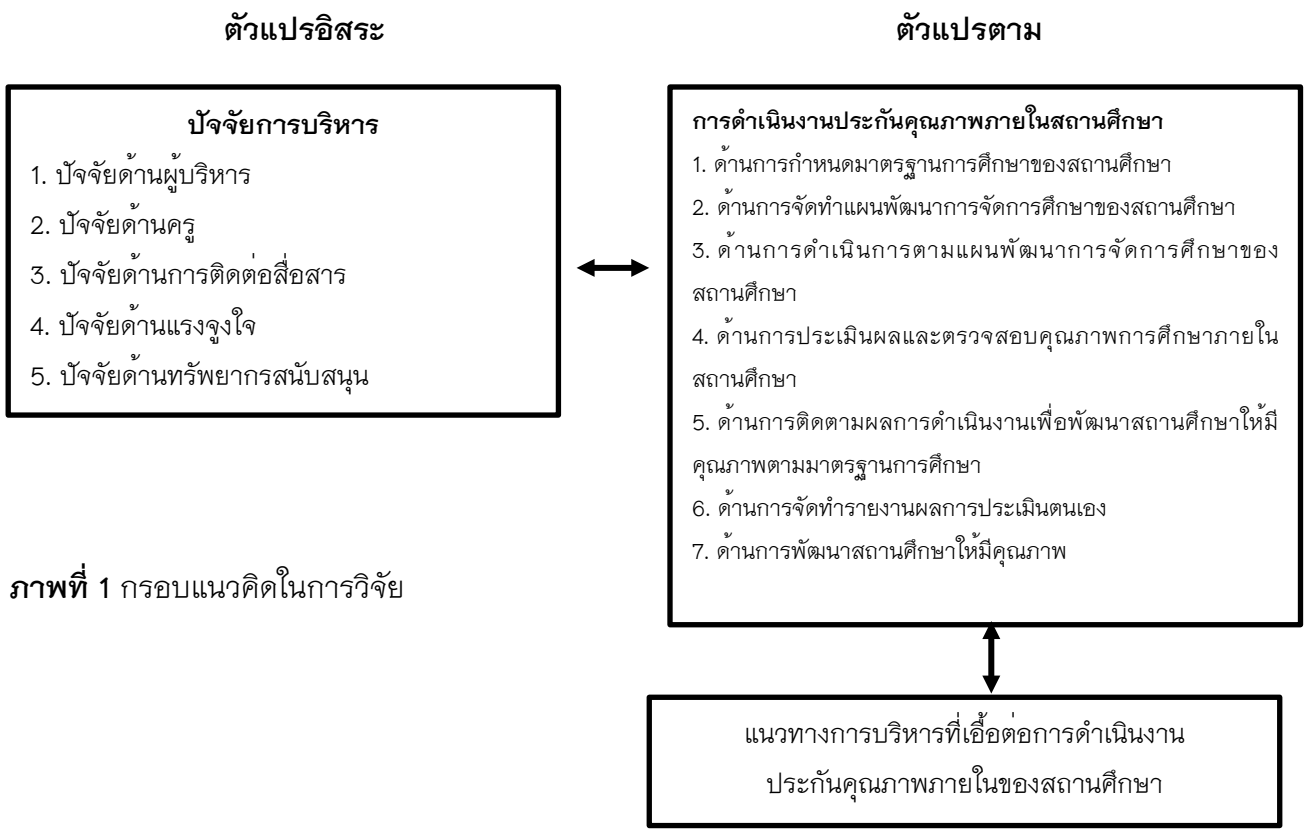
การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีโรงเรียนจำนวนมากที่ประสบผลสำเร็จจากการพัฒนาสถานศึกษาด้วยการปฏิบัติตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ดังนั้นสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานควรออกแบบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพบรรลุตามมาตรฐานการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554) ที่มีแนวทางหลัก ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมายความสำเร็จ 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ 6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR : Self – Assessment Report) และ

7) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ภายใต้การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในให้เกิดประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหาร จากแนวความคิดของ ศกุนิชญ์ และคณะ (2564). ชนิตาทิพย์มณฑล (2562). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 “มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกรนั้น” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) พื้นที่วิจัย คือ กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

โดยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 524 คน ในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 9 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยแบบสอบถามผ่านการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม (index of objective congruence: IOC) ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยตอนที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ ทั้ง 5 ด้าน และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ มี 7 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Best & Kahn) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกรายการ วิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ขั้นตอนที่ 2 เชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 6 คน โดยทำการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งพิจารณาจากสถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพที่เป็นเลิศของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม (index of objective congruence: IOC) ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนคลองสำโรง โรงเรียนคลองบางปลั่ง โรงเรียนนาตือนุสรณ์ โรงเรียนคลองใหม่ โรงเรียนวัดด่านสำโรง และโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ ได้รับกลับมา 100 เปอร์เซ็นต์ นำข้อมูลการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาความคิดเห็นจากข้อเท็จจริง

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ

1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารภายในสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำคัญของปัจจัยการบริหารภายใน

สถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวม

ปัจจัยการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ปัจจัยด้านผู้บริหาร	4.46	0.56	มาก	2
ปัจจัยด้านครู	4.54	0.45	มากที่สุด	1
ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร	4.38	0.59	มาก	4
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	4.43	0.57	มาก	3
ปัจจัยด้านทรัพยากรสนับสนุน	4.37	0.55	มาก	5
รวม	4.43	0.46	มาก	

*หมายเหตุ n = 222 คน

พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ปัจจัยด้านครู และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ปัจจัยด้านครู รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ปัจจัยด้านทรัพยากรสนับสนุน

1.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของครูกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ในภาพรวม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำคัญของการดำเนินงานประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา ของครูกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ในภาพรวม

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.63	0.36	มาก	7
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.54	0.47	มากที่สุด	4
ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.58	0.45	มากที่สุด	2
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.55	0.47	มากที่สุด	3

ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	4.53	0.46	มากที่สุด	6
ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.62	0.45	มากที่สุด	1
ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	4.54	0.48	มากที่สุด	5
รวม	4.43	0.40	มาก	

จากตารางที่ 2 ระดับความสำคัญของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน และระดับมาก 1 ด้าน โดยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ปัจจัยการบริหาร		
	Pearson Correlation (r)	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	.73**	.000**	มาก
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	.67**	.000**	ปานกลาง
ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	.68**	.000**	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	.73**	.000**	มาก
ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	.76**	.000**	มาก
ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	.64**	.000**	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	.65**	.000**	ปานกลาง
ภาพรวม	.78**	.000**	มาก

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์รวมกันเท่ากับ .78 ($r = .78$) โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ ปัจจัยการบริหารกับด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ .76 ($r = .76$) รองลงมาคือ ปัจจัยการบริหารกับด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ .73 ($r = .73$) ปัจจัยการบริหารกับด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ .73 ($r = .73$) ปัจจัยการบริหารกับด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลางมีค่าเท่ากับ .68 ($r = .68$) ปัจจัยการบริหารกับด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลางมีค่าเท่ากับ .67 ($r = .67$) ปัจจัยการบริหารกับด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลางมีค่าเท่ากับ .65 ($r = .65$) และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุดคือ ปัจจัยการบริหารกับด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลางมีค่าเท่ากับ .64 ($r = .64$)

3. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าแนวทางการบริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ควรมีได้แก่ ด้านผู้บริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านครูที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการสื่อสารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านแรงจูงใจที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านทรัพยากรสนับสนุนที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ปัจจัยด้านครู และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านแรงจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านทรัพยากรสนับสนุน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ มีความเสียสละทุ่มเทในการจัดการเรียนการสอนการทำงาน มีจิตวิญญาณความเป็นครู ตระหนักรู้หน้าที่ อีกทั้งผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ ก้าวทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ใช้แนวคิดทฤษฎีในการบริหารงาน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานอื่น ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจด้วยการกระตุ้นให้ครูได้แสวงหาความรู้ใหม่ๆ มีการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความมั่นใจก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร สอดคล้องกับ โชคชัย พรหมมาก (2561) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

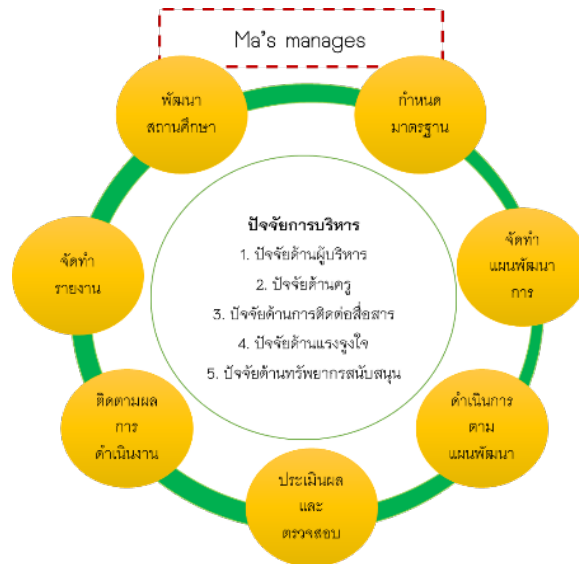
มัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้วยเฉลี่ยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สันพบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลที่ดีในงานประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้เกิดเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ จิรภัทร์ เหลืองวัฒนวิไล (2565) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า บทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีลักษณะผู้นำทางด้านวิชาการด้านการเปลี่ยนแปลง มีหลักการและเข้าใจวิธีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดองค์มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของชุตติมา ทาสุนิทร (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เข้าใจหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหาร ปัจจัยด้านครูที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ครูต้องเป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ มีการทำงานที่มุ่งมั่น ตั้งใจ มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาชีพและทักษะชีวิตในยุคใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้ คือ Ma's manage เป็นองค์ประกอบของกระบวนการ รูปแบบ วิธีการบริหาร เพื่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย โดย Ma's ย่อมาจากคำว่า Manufacturing หมายถึง การผลิต และ Manage หมายถึง การบริหารงานด้านการศึกษา ครอบคลุมถึงปัจจัยในการบริหารด้านต่าง ๆ ดังนี้

ภาพที่ 1 Ma's manage กระบวนการ วิธีการบริหาร เพื่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. ปัจจัยการบริหาร หมายถึง องค์ประกอบที่เอื้อต่อความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยการบริหาร จำนวน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีภาวะความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความรอบรู้สติปัญญาดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงาน/ชุมชนภายนอก เป็นแบบอย่างในการทำงานและการปฏิบัติตน 2) ปัจจัยด้านครู หมายถึง ครูมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความเข้าใจหลักสูตรและเทคนิคการสอน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 3) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสามารถใช้เทคนิคการสื่อสาร ใช้ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย ใช้หลักเหตุผลในการสื่อสาร 4) ปัจจัยด้านแรงจูงใจ หมายถึง ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูมีพลังในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ และ 5) ปัจจัยด้านทรัพยากรสนับสนุน หมายถึง สถานศึกษามีสื่อการสอนและอุปกรณ์ทางการศึกษาอย่างหลากหลาย มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยพร้อมใช้งานเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ในการวิจัยครั้งนี้พิจารณาจากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาเพื่อการประกันคุณภาพภายใน โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์มาจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มี

คุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประเมินอย่างชัดเจน เพื่อสร้างเครื่องมือ และใช้เครื่องมือเพื่อการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบคุณภาพ จัดทำเอกสารหลักฐานแสดงความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน รายงาน/กิจกรรม โครงการ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง สถานศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ และแปลผล เพื่อจัดทำรายงานประจำปีได้อย่างเหมาะสม และ 7) ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ หมายถึง สถานศึกษานำผลการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มาใช้กำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุป

ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูพบว่าในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแนวทางการบริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้แก่ ด้านผู้บริหาร และครูที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีการสนับสนุนอย่างสัมพันธ์กันในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา เป็นการพัฒนาตนเองที่ส่งผลต่อองค์กรและภาพรวมได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านครู พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย มีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมืออาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีนโยบายการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง จัดตั้งศูนย์ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตร เทคนิคการสอนนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างแท้จริง ส่งผลดีต่อสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องในทุกๆระดับ ทุกภาคส่วน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก แสดงให้เห็นถึงการแปรผันตามของการดำเนินงาน หากผู้บริหารมีเทคนิค วิธีการ ตลอดจนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงานในทุกด้านก็จะประสบความสำเร็จตามไปด้วยได้ เพราะฉะนั้นปัจจัยการบริหาร ตลอดจนตัวผู้บริหารจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ จึงควรศึกษาในศักยภาพ และความเหมาะสมของผู้บริหารต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการบริหาร และการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ ต้องอาศัยปัจจัยร่วมจากผู้บริหาร และครู ดังนั้นจึงควรศึกษาเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ ความผูกพัน หรือหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีความสุขในองค์กร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้อาศัยความรู้ Ma's manage ที่สำคัญ คือ กระบวนการ หรือวิธีการในการบริหาร เพื่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ควรศึกษารูปแบบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหาร กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

เอกสารอ้างอิง

- จิรภัทร์ เหลืองวัฒนวิไล. (2565). *บทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชยมศึกษากาญจนบุรี* [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- เจตนา เมืองมูล. (2561). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. <https://www.kkzone1.go.th/>
- ชลิดา ทิพย์มงคล. (2562). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร กรณีศึกษา บริษัทซูเปอร์ วอเตอร์ จำกัด* [การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ].
- ชุตินา ทาสุนทร. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน* [ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

- โชคชัย พรหมมาก. (2561). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6* [ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์].
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2557). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. ตีรณสาร.
- นเรศ สถิตยพงศ์. (2561). การประกันคุณภาพโรงเรียนยุคการศึกษาประเทศไทย 4.0 และศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 46(3), 349–364.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 136, ตอนที่ 57 ก, 49–53.
- ยุพาพัฒน์ เหมลา. (2559). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40* [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- ศกุนิชญ์ ไชยเนตร, สมพล หุ่นหว่า, ทองฟู ศิริวงศ์ และประคอง สุขคนธจิตต. (2564). ปัจจัยการจัดการองค์กรตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7-S Framework) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน กรณีศึกษา บริษัท ธนภูมิ อินเทอร์เน็ต จำกัด. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(3), 743–756.
- สมใจ ยอดปราง. (2561). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* [ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557*. ภาพพิมพ์.